

Giờ Tập Hát Bội

KIỀU MỸ DUYÊN

Giờ Tập hát bội lần thứ 10 tại Thư Viện Việt Nam

10872 Westminster Ave, Suite 214 & 215

Tôi dẫn cô thư ký mỗi lần thư viện Việt Nam trên lầu có hội họp của cộng đồng người Việt Nam thì cho tôi hay. Người ta tập chức vớt vớt thì phải có người tham dự, có thư mời hay không tôi vẫn đợi. Thường thường, tôi đến nơi sinh hoạt của cộng đồng Việt Nam bao giờ cũng được ân cần mời vào phòng họp và mời vào ghế ngồi dù đến muộn. Vẫn chưa có một người nào ban tập chức đưa ra, có lẽ đó là phước đức ông bà để lại cho con cháu nhờ. Bởi vậy, cuối tuần tôi hay đi như bay show của các ca sĩ.

Ch nhật 10/10/2021, Câu Lạc Bộ Hát Bội và nghệ sĩ

Thiên Thanh là chức giỡn hát bội, một môn nghệ thuật cổ truyền tại thư viện Việt Nam. Tôi vừa bước vào cửa, cô tiếp tân với nụ cười thật tươi, cô nói cảm ơn tôi đã thông báo dùm trên đài truyền hình và đài phát thanh. Trong chiếc áo dài lộng lẫy, cô nói nhanh như nhà binh. Cô cũng là ca sĩ nhưng hôm nay làm nhiệm vụ tiếp tân mời khách ngồi và ăn trưa. Nhiều ca nghệ sĩ có mặt trong ban tổ chức. Địch Thanh, giám đốc Entertainment, là một trong những mạnh thường quân đóng góp cho lễ giỡn hát bội. Địch Thanh ca giỏi lương rất hay và ca tân nhạc cũng xuất sắc

Tôi chợt nhìn lên bàn thờ nhỏ nhỏ, đó là bàn thờ Tổ. Thường hát giỏi lương, hát bội đều có Tổ nghiệp. Các ca nghệ sĩ thường khấn lạy Tổ nghiệp trước khi diễn. Hình ca sĩ Phi Nhung đặt cạnh bàn thờ. Ca sĩ Phi Nhung vừa qua đời, cô hát được giỏi lương và tân nhạc. Cô được mọi người mến chuộng nhắc đến nhiều vì có lẽ cô ca cổ nhạc rất hay, rất có hồn. Phi Nhung chết vì bệnh Covid-19 ở Việt Nam, hỏa táng ở Việt Nam đem tro về Hoa Kỳ. Con gái của Phi Nhung, Wendy Phạm mơ ước thi hài của mẹ được đem về Mỹ, nhưng than ôi, mơ ước không thực hiện được vì nhiều thủ tục phức tạp nên phải hỏa táng ở Việt Nam, đem tro về lại Mỹ và được làm lễ cầu siêu ở chùa Huệ Quang, thành phố Santa Ana.

Một người vừa ra đi, nhiều người thương mến.

Bàn Thờ T

Khi chúng tôi vừa đến thì trên sân khấu nhiều nghệ sĩ đang trình tài. Người nào hát cũng hết lòng với trái tim của họ đặt trong tiếng hát lời ca. Hội trường im lặng, tiếng đàn, tiếng hát hòa lẫn với nhau, mọi người thưởng thức các nhạc phẩm một cách say mê.

Ngày xưa ở Việt Nam, môn cải lương và hát bội được nhiều người yêu chuộng, nhưng khi ra ngoài quốc, những môn này vẫn còn tồn tại nhưng không được tổ chức thường xuyên vì quá tốn kém, không nhiều người thưởng thức những môn nghệ thuật này. Lâu lâu chúng tôi mới nghe nói tới có tổ chức hát cải lương, hát bội nhưng không nhiều.

Tiếng hát Ái Liên trên sân khấu vẫn non, với tiếng đàn da diết của các nhạc sĩ. Tôi còn nhớ tôi gặp Ái Liên ở chùa Báo Quang, chùa Huệ Quang và nhiều chùa khác khi cô vừa định cư ở Hoa Kỳ. Cô đi hát nhiều lắm, hát ở các chùa miền phí. Tiếng hát của cô đi vào lòng của mọi người. Nhiều nghệ sĩ hiện diện hôm nay đi hát rất nhiều, hát miền phí. Tôi rất ngưỡng mộ những nghệ sĩ làm việc từ thiện vì nghệ thuật. Tôi

cũng gặp ca sĩ Minh Tuyết ở chùa Bồ Quang, Đạo Tràng Nhân Quê, các viện dưỡng lão. Tiếng hát của Ái Liên và Minh Tuyết càng ngày càng điêu luyện. Nhật nghệ tinh, nhật thân vinh, luyện tập thường xuyên, hát sẽ hay thêm.

Môn hát bội và cải lương được nhiều người yêu chuộng ở Việt Nam trước năm 1975, sang Hoa Kỳ 2 môn nghệ thuật này không được thịnh hành lắm, vì số nghệ sĩ lớn tuổi điêu luyện hát 2 môn này không nhiều, và từ từ số người lớn tuổi đã ra đi, đang bào thương thức 2 môn này cũng không đông lắm. Giáo sư Dương Ngọc Bội, giáo sư dạy hát bội trường Quốc Gia Âm Nhạc Sài Gòn trước 1975, cho biết hát bội là môn nghệ thuật đầu tiên của ngành ca diễn dân tộc. Tại miền Nam California, nghệ sĩ Thiên Thanh tiếp tục nối gót giáo sư duy trì môn hát bội.

Trước năm 1975, tôi làm cho nhật báo Hòa Bình, chức nhiệm là linh mục Trần Du. Nhân viên của tòa soạn toàn là người Bắc, chỉ vài người Nam là tôi và ký giả Hồ Nam, cho nên tất cả thiệp mời đi xem hát bội, cải lương đều được giao cho tôi. Ban đầu, tôi không biết gì về hát bội và cải lương nhưng đi xem mãi tôi đam mê lúc nào không hay? Đây là môn nghệ thuật rất khó diễn xuất, chúng hạn nghệ sĩ Phùng Há diễn xuất làm tướng, trang phục lộng lẫy, diễn xuất rất linh động. Nếu một người không có sức khỏe khó có thể diễn xuất mấy giờ liên tục múa gươm, múa kiếm, vừa diễn xuất vừa hát cùng một lúc. Hồi đó, nhiều khán giả mê Phùng Há lắm, trong đó có tôi. Trước 1975, rất nhiều nghệ sĩ cải lương nổi tiếng như nghệ sĩ Bích Thuận, Bích Sơn, nghệ sĩ Út Trà Ôn, Út Bạch Lan, Hùng Cường, Bạch Tuyết, Kim Cương, v.v. làm say đắm lòng người một điệu.

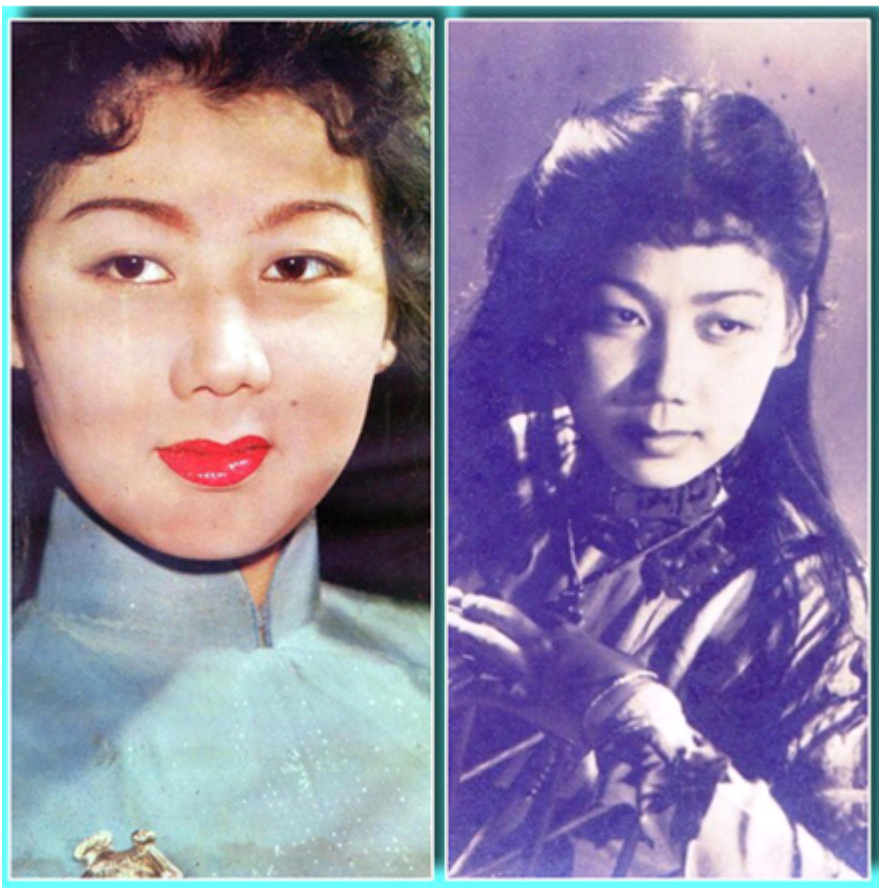
Tôi là phóng viên viết tin tức, viết đủ loại, viết với trái tim của mình, viết về trẻ em cô, người già trong viện dưỡng lão, viết về lính, viết về chiến tranh, làm thơ, nhưng chưa có bài thơ nào được nhạc sĩ phổ nhạc. Có lẽ lúc đó tôi không quen nhạc sĩ, dù nhạc sĩ đến thăm tờ báo Hòa Bình rất nhiều.

Nghệ sĩ Bích Thuận

Nghệ sĩ Phùng Há

Nghệ sĩ Bích Sơn

Hát bội, hát còi lương, người nghệ sĩ phải tập luyện nhiều lắm, không khác gì võ sinh đi tập võ ở võ đường, từ giờ này đến giờ khác, tóc ướt mồ hôi. Viết về hát bội, về còi lương nhiều năm, tôi rất kính phục những nghệ sĩ đam mê hai môn nghệ thuật này.

Hôm nay, rất tiếc tôi đến trễ, tính của tôi là người đúng giờ nhưng cuối tuần chạy từ chỗ này đến chỗ khác, đường xa cuối tuần hay kẹt xe nên đến trễ, dù văn phòng tôi ở dưới lầu, bước lên lầu chỉ mấy phút.

Những tà áo dài tha thướt, lộng lẫy bước lên cầu thang. Hôm nay, không phải chỉ hát bội, hát còi lương mà có những ca sĩ rất trẻ, thế hệ thứ hai, thứ ba hát tân nhạc. Ở Mỹ này, sao cô nào cũng đẹp. Thư viện Việt Nam không phải là rạp hát, nhưng tình cảm của đồng bào yêu nghệ thuật hát bội và còi lương làm cho hội trường ấm áp hơn, vui vẻ hơn. Thức ăn bày đầy trên bàn: xôi, thịt quay, trái cây, v.v. Vừa ăn, vừa nghe hát miễn phí, người nào cũng vui, khuôn mặt rạng rỡ vì được

nghe hát.

Chương trình ngày giỗ tỗ hát bội rất phong phú ở thư viện Việt Nam đường Westminster và Euclid, thành phố Garden Grove. Đồng bào tham dự trang phục rất chỉnh tề, phụ nữ mặc áo dài, có các cụ tóc bạc phơ, đa số là người Nam. Ban tổ chức làm theo phong tục cổ truyền: chào cờ, tỗ lễ, đọc di văn của ban tổ chức, cảm ơn các quan khách, v.v.

Các tiết mục biểu diễn: Quang Trung Bắc Tiễn (Ngọc Ân vai vua Quang Trung, Thiên Thanh vai công chúa Ngọc Hân), Thi Sách và Trưng Trắc (Ngọc Ân trong vai Thi Sách, Ái Liên trong vai Trưng Trắc), ca sĩ Bích Thuận với bài Về đi anh, Minh Hùng ca tân cổ, Don Nguyễn ca tân cổ, Quách Phương với Cát bụi cuộc đời, ca sĩ Tuyết Minh với Chuyện một con đò, Minh Tâm với Cung đàn xưa của Văn Phụng, và nhiều ca sĩ khác như Mỹ Hiên, Hoàng Ngọc Thúy, Lam Phương, Diệu Liên, Hạnh Cư, Oscar, mục sư David Huỳnh, v.v.

Một buổi giỗ tỗ vô cùng phong phú với nhiều nghệ sĩ

tham dự, ban nhạc hùng hậu, không khí rất vui. Cô xướng ngôn viên vui vẻ làm cho hội trường lúc nào cũng náo nhiệt.

Mong rằng trong cộng đồng Việt Nam được tổ chức nhiều buổi hát bội, hát cải lương. Nếu phổ biến rộng rãi chắc hẳn sẽ được nhiều người hưởng ứng. Nghe nhạc miễn phí, ca sĩ hát với trái tim của mình, được mời hay không được mời, đừng bảo mình biết thì cũng sẽ đến.

Chúc cho người có lòng nào cũng được đón nhận một cách nồng nhiệt. Mong lắm thay.

Orange County, 18/10/2021

KIỀU MỸ DUYÊN

(kieumyduyen1@yahoo.com)